

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 — četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 13. septembra 1924.

Telefon št. 552.

STEV. 109.

Točenje alkoholnih pijač iz- ven obratovališča in obseg gostilniških koncesij.

Ministrstvo trgovine in industrije je z razpisom št. 5523/III z dne 21. maja 1924 izdalo podrejenim oblastvom sledeče navodilo:

»1. § 20 a obrtnega reda je smatrati ukinjenim in na njegovo mesto stopi predpis točke 5. člena 5. pravilnika ministrstva financ za izvršitev predpisov tar. post. 62 taksnega zakona z dne 12. novembra 1923, št. 37.884, Služb. Nov. 236/23. Po njem rešuje vsa ta vprašanja finančno oblastvo po predpisih navedenega pravilnika.

2. Dovoljenja, ki so bila pred uveljavljenjem omenjenega pravilnika ministrstva financ izdana na osnovi in v zmislu § 20 a obrtnega reda, obdrže svojo veljavnost za dobo, za katero so bila izdana.

3. Vse stare koncesije, ki so izdane po obrtnih predpisih z omejitvijo na poedine pravice po določilih § 16 razen točke d) obrtnega reda, stekle so po novih predpisih o kavarnah in gostilnah vse pravice, ki jih določajo ti predpisi, brez ozira na omejitve, s katerimi so bile te koncesije podeljene v zmislu § 16 omenjenega obrtnega reda, kakor je pač dan primer kavarne ali gostilne (kafane ili mehane). Koncesije po točki d) navedenega § 16 pa je treba praviloma obravnavati kakor dovoljenje za obrt po 4. pripombi k tar. post. 62 taksne tarife zakona o taksah.

Z razpisom št. 6813/III z dne 2. junija 1924 je izdalo ministrstvo še sledeče pojasnilo k zadnjemu odstavku predločenega razpisa:

»Poslednji stavek razpisa tega ministrstva od 21. maja 1924, št. 5523/III se nanaša le na obrate, katerim so po predpisih obrtnega reda izdane pravice iz točke d) § 16 cit. zakona. Ti obrati (žganjarne) se obravnavajo po odredbah tar. post. 62 taksne tarife zakona o taksah in po pravilniku ministrstva financ za izvršitev te tarifne postavke. Njim ne pripadajo ostale pravice iz § 16 obrtnega reda, ki pripadajo kavarnam (kafanam).

Po novih predpisih vsebuje vsaka kavarniška pravica (kafansko pravo) tudi pravico točiti žgane alkoholne pijače. Vse koncesije, izdane po odredbah § 16 obrtnega reda, ki imajo v zmislu novih predpisov značaj kavarne ali gostilne (kafane ili mehane), upravičuje dotični obrat do točenja žganja brez kakršnegakoli novega dovoljenja, in to tudi tedaj, ako v izdanih koncesijah ta pravica ni navedena, ker je z vsako kavarno (kafano) že po pojmu združeno točenje alkoholnih pijač vsake vrste.

Temu stališču se je pridružilo ministrstvo notranjih zadev.

K zgornjemu navodilu bi bilo pripomniti, da je predpis točke 5. člena 5. pravilnika finančnega ministrstva uporabljen po besedilu le v gotovih slučajih in praktično samo v zvezi s členom 7. ali členom 11., da ni razvidno, ali so namenoma ali pomotoma neomenjeni člen 21 pravilnika notranjega ministrstva in v njem našeti primeri prejšnjega § 20 a obrtnega reda, kakor tudi, da je vprašanje od-
daje jedi ostalo nedotaknjeno.

Dalje imenuje ministrski razpis različno od prejšnje prakse, temelječe na avstr. ministrski odločbi z dne 17. maja 1886, št. 349, ki je poznala v uradni terminologiji samo enotno označbo gostilničarski in krčmarski obrt in ne kot obrt smatrane točilnice

Sladkorna industrija v Jugoslaviji.

V »Revue économique et financière« je izšel zanimiv članek o naši sladkorni industriji. Ker kaže prognoza za letošnje sladkorno kampanjo, da ne bomo krili le lastne potrebe, ampak da bomo mogli precejšnjo količino tudi izvoziti, s čimer dobi naša sladkorna produkcija za našo trgovinsko bilanco posebno važnost, priobčujemo v sledečem podatke iz gori omenjene revije.

V naši državi obstoji osmero sladkornih tovarn, in sicer dve v Srbiji (Beograd in Čuprija), ena v Bosni (Usora), ena v Slavoniji (Osijek), ena v Baranji (Beli Manastir) in tri v Vojvodini (Črvenka, Novi Vrbas, Veliki Bečkerek).

Te sladkorne tovarne bi se dale deliti v dve skupini.

Prva skupina obsega sladkorni tovarni v Beogradu in Čupriji, ustanovljeni v Srbiji pred vojno z namenom, da zadostita potrebi domačega konsuma. Ti dve tovarni sta uživali posebne ugodnosti in carinsko zaščito. Da sta mogli izpolnjevati svojo nalogo, sta bili opremljeni z rafinerijami za produkcijo sladkorja, namenjenega za konsum.

V drugo skupino spadajo sladkor-

ne tovarne, ustanovljene na bivšem avstroogrskem teritoriju. Samo dve tovarni od le-teh, in sicer ona v Osijeku in Usori, sta bili ustanovljeni, da služita za kritje domače potrebe. V ta namen sta bili opremljeni z rafinerijami. Sladkornica v Belem Manastiru (Belje) in one v Vojvodini so bile namenjene za proizvodnjo sirovega in kristalnega sladkorja za izvoz v Anglijo, Indijo itd.

Produkcija navedenih sladkornih tovarn je bila v kampanji 1913—1914 sledeča: Veliki Bečkerek 1318, Novi Vrbas 1181, Osijek 1129, Beograd 300, Črvenka 1174, Beli Manastir 1275, Usora 416, Čuprija 214, skupno 7007 vagonov belega sladkorja.

Te številke kažejo, da so srbske sladkorne tovarne izrabile komaj 20 do 30% svoje kapacitete, to pa radi balkanskih vojn, medtem ko so delale avstroogrške tovarne s 75% svoje kapacitete. Vse navedene tovarne so utrpele hude izgube radi neugodne konjunktore pred svetovno vojno, še občutnejše izgube pa so bile med vojno. Sladkorni tovarni v Beogradu in Čupriji sta ustavili svoj obrat docela, dočim so ostale reducirale svojo produkcijo na minimum, ker je primanjkovalo pese. V kampanji 1915—1916 je znašala produkcija tovarne v Vel. Bečkereku 355, v Črvenki 159, v Novem Vrbasu 250, v Osijeku 82 in v

Belem Manastiru 540 vagonov belega sladkorja. Slika je približno analogna, kakor prvo leto po vojni, ko je proizvedla tovarna v Bečkereku 282, v Črvenki 232, v Osijeku 86, v Novem Vrbasu 69, Belem Manastiru 63, v Čupriji 38 in v Beogradu 8, vsega skupaj pa 778 vagonov belega sladkorja.

Dejansko je bila med vojno v Avstroogrski prepovedana produkcija rafiniranega in dovoljena le proizvodnja kristalnega sladkorja. Ta sladkor se je proizvajal prav tako tudi po vojni v vseh sladkornih tovarnah Jugoslavije. Kasneje pa so tovarne v Črvenki, Vrbasu in Bečkereku ustanovile rafinerije, kakor so jih imele ostale tovarne v državi, izvzemši ono v Manastiru.

Po vojni je produkcija sladkorja stalno rasla, kakor razvidimo iz sledečih števil: Kampanja v letu 1920—21: 2017 vagonov, 1921—22: 2381 vagonov, 1922—23: 3376 vagonov, 1923—24: 4063 vagonov. Ker pa letni konsum sladkorja znaša v naši državi okrog 6000 vagonov sladkorja, smo ga bili prisiljeni uvoziti velike količine, kar je izredno obremenjevalo našo zunanjetrgovinsko bilanco. Ta primanjkljaj produkcije sladkorja je imel svoj vzrok v splošnem težkem gospodarskem položaju po vojni, kakor gre tudi povečanje produkcije roko v roki z izboljšanjem splošnih privrednih prilik. To opazujemo tudi v drugih državah, ki proizvajajo sladkor.

V letošnjem letu so se razmere bistveno izboljšale. Po ceniški ekspertov se računa za letošnje kampanjo v raznih okoliših sladkornih tovarn na sledeči pridelok sladkorne pese: Veliki Bečkerek 12.000, Osijek 14.000, Črvenka 14.000, Vrbas 14.000, Čuprija 8000, Usora 5000, Manastir 10.000, Beograd 8000, skupno 85.000 vagonov. Te številke pa se utegnejo še povečati, ako bodo vremenske prilike ugodne. Navedeni količini sladkorne pese bi odgovarjala izraba 85% kapacitete sladkornih tovarn in 9000 vagonov belega sladkorja. To bi dalo presežek 3000 vagonov čez količino, ki je potrebna za kritje domačega konsuma.

Ta izredni napredek odpira nove vidike celemu ekonomskemu življenju naše kraljevine, ki s tem stopa z velikimi koraki med one dežele, ki ne izvažajo samo poljedelskih sirovih produktov, temveč tudi predelane produkte njihove poljedelske industrije. Resnica je sicer, da prvi rezultat, ki ga prinaša to leto, še ni definitiven, ker produkcija sladkorne pese še ne bazira na cenah, ki odgovarjajo ceni sladkorja na svetovnem trgu, temveč je kalkulirana na podlagi carinske zaščite proti uvozu. Izvoz bo mogoč edino, če sladkorne tovarne pristanejo na znaten popust.

Prihodnja sladkorna kampanja odpira problem, katerega rešitev je mogoča na več načinov:

1. Zmanjšanje presežka pesne kulture na resnično potrebo domačega konsuma. To bi bila sicer zelo nevarna mera; utegnili bi se prav lahko prevreči v import sladkorja, ker zagotavlja producentu pese povečano ugodnost, t. j. carinsko zaščito, ki bi okrepila nabavno ceno za peso.

2. Produkcija pese bi se dosegla brez ozira na carinsko zaščito le na bazi paritete svetovne cene sladkorja. V tem slučaju bi mogle z uspehom vzdržati naše sladkorne tovarne konkurenco, medtem ko bi dobival domači konsument sladkor po nižjih cenah, kakor je to na primer v Češkoslovaški. Ta način rešitve pa ni mo-

Gibanje cen v veletrgovini.

Beograjski »Privredni Pregled« priobčuje v 36. številki z dne 7. septem-

bra t. l. o gibanju cen v mesecu avgustu t. l. nastopno poročilo:

Doba	1. skupina poljedelski produkti	2. skupina živila in mesni izd.	3. skupina sodje in zelenjava	4. skupina stavbeni materijal	5. skupina kolonijalno blago	6. skupina industrijski izdelki	skupni indeks napram letu 1923.
Povprečje leta 1913	100	100	100	100	100	100	100
januar leta 1923	2740	1901	912	2240	1954	2830	2098
januar leta 1924	2295	2626	910	2062	1667	2618	2034
februar leta 1924	2380	2888	994	2062	1685	2618	2101
marec leta 1924	2433	2479	1005	2092	1709	2523	2040
april leta 1924	2351	2290	969	2060	1683	2484	1973
maj leta 1924	2245	2282	1036	2132	1681	2292	1911
junij leta 1924	2158	2211	1123	2161	1711	2340	1984
julij leta 1924	2188	2317	1203	2161	1712	2389	1995
avgust leta 1924	2256	2482	1347	2097	1709	2402	2049

Celotni indeks se je dvignil v avgustu t. l. na 2049 točk ali za 2.8% napram mesecu juliju t. l.

Skupina poljedelski produkti se je dvignila za 68 točk ali 3%. V tej skupini se je podražila cena za žito: pšenica za 281 točk ali 13%, ječmen za 360 točk ali 12.7%, krompir za 193 točk ali 9%, pocenil pa se je krompir za 30%, seno za 10%.

Pri živilih se je dvignila cena povprečno za 7.5%. Neizpremenjene so ostale cene za govedo, dvignile so se pa za vso ostalo živino.

vina lastnega pridelka, poleg gostilen in kavaren (mehana i kafana), točilnic po vrtovih, parkih, stalnih in začasnih barakah pri večjih delih in podjetjih in točilnic vina lastnega pridelka, ki jih navaja pravilnik notranjega ministrstva k taksnemu zakonu v členih 1, 4, 21 in 26 še serijo drugih točilnic, obrti po 4. pripombi k tar. post. 62 taksne tarife zakona o taksah, t. j.: okrepčevalnice, prodajalne užičkih proizvodov, vinarne in žganjarne, delikatesne, slaščičarske in ostale njim slične trgovine, ki točijo pijače v odprtih ali zaprtih posodah za konsum v poslovnih prostorih. Avtomatično razširjenje gostilni-

V skupini sadje in zelenjava se je dvignila cena za 12%. V tej skupini so se podražili vsi predmeti: suhe slive, vino, žganje itd.

Cene za stavbeni material so se znižale povprečno za 3%.

Cene za kolonijalno blago se niso bistveno izpremenile.

Nekoliko se je dvignila cena kavi, padla pa je cena sladkorju.

V skupini industrijski izdelki se kaže le rahla podražitev.

Dinar je notiral v Curihi med 6.45 in 6.65 švicarskih frankov.

čarskih in krčmarskih koncesij brez pravice točiti žgane opojne pijače tudi na to pravico in nemožnost omejevanja žganjetočev bo imelo za nujno in neizogibno posledico znatno povečanje konsuma žganja. Po statistiki iz konca aprila 1923 je bilo v Sloveniji 5839 gostilničarskih in krčmarskih obratov, od katerih je imel le del pravico točiti žganje, tako, da se samo v Sloveniji lahko računa na avtomatični prirast 300—4000 (reci: tri do štiri tisoč) žganjetočev. Da bi se kdo ne poslužil priznane pravice, tega pri velikih davčnih bremenih in poostrenem konkurenčnem boju ni pričakovati.

goč, ker naše poljedelstvo, četudi napreduje, še ni doseglo one stopinje pridelka na hektar, ki bi dopuščal prosto konkurenco z drugimi velikimi zapadnimi narodi.

3. Preostane še tretja rešitev: povzdig in okrepitev našega poljedelstva s primerno carinsko zaščito z uvedbo eksportnih premij; tako bi imela industrija vzpodbudo za povečanje svoje produkcije in za ustanovitev novih tovarn.

Te eksportne premije so bile glavni element za pospešitev razvoja evropske sladkorne industrije do začetka dvajsetega stoletja, ko je sladkor iz pese izpodrinil na angleškem trgu sladkor iz trsa. Anglija je uvidela potrebo, da ukrene v zaščito svojih kolonij radikalne korake proti sladkorju s kontinenta. Bruseljska konvencija je ukinila sistem eksportnih premij. Ta konvencija je prišla ob veljavo, ko je izbruhnila svetovna vojna in sladkor iz trsa je pridobil zopet krepko pozicijo na svetovnem trgu, tembolj, ker je svetovna vojna zelo zmanjšala produkcijo sladkorja iz pese. Nov boj med trsnim in pesnim sladkorjem pa je pričakovati, čim se izboljša splošen položaj Evrope. To pomeni povratek k sistemu izvoznih premij za sladkor, ki bodo ostale, dokler ne pride do nove bruseljske konvencije.

Vprašanje je sedaj, kako se bo držala naša sladkorna industrija v tem boju. Ugodno je, da moremo ugotoviti, da so naše sladkorne tovarne povečini moderno urejene in imajo veliko produkcijsko kapaciteto, da naše poljedelstvo napreduje in da more pod takimi pogoji pametna politika doseči, da postane naša država izredno hitro važen faktor za uvoz na svetovni sladkorni trg.

Iz alkoholne industrije.

Vsled trajnega deževja se pričakuje letos kakovostno precej slaba vinska letina in raditega so postali kupci živahni in hitijo z nakupovanjem starega pridelka. Vinske cene so se na pece. Banatsko vino je skoraj za 100% dražje. Slovenski vinogradniki so skoraj izpraznili kleti, trgateg pa jim ne bo dala obilega ne kakovostno dobrega pridelka, ker deževno vreme se noče umakniti lepemu vremenu. Vojvodina pa bo imela obilnejšo letino in je baje grozdje lepo. Poročajo, da bo trgateg za 10 do 15% obilnejša od lanske.

Hruške in jabolka so letos dobro obrodile. Posebno slovenska zemlja bo lahko izvozila precejšnje množine namiznega sadja. Iz prve roke se dobi prav lepo sadje po 4 do 5 kron 1 kg na debelo. Ostalo pa bo še mnogo sadja za jabolčnik, katerega hitijo točiti pod vejo po 12 do 14 kron liter.

Nasprotno pa so slive letos jako slabo obrodile po celi državi. Letina znaša komaj 30 odstotkov od lanske. Posebno slabo je v Bosni in Stari Srbiji.

Zato so pa cene slivovke in tudi špirita narastle že za 100%. To je naša alkoholna industrija in obrt spravilo še v večje težave. Radi velike in nepravilne konkurence je položaj te industrije in obrti jako neugoden in se z višjimi cenami ni izboljšal.

Pričakuje se še nadaljnji porast cen alkoholnih izdelkom.

Položaj našega poljedelstva in izgledi letošnje žetve.

(Konec.)

II. Sadje in grozdje.

Letošnje leto ni bilo ugodno za sadje in grozdje. Pridelek bo letos znatno manjši nego lani.

Od vseh strani nam dohajajo poročila, da bodo češplje letos slabo obrodile, osobito v krajih, v katerih zraste največ naših češpelj. Po podatkih, ki so nam na razpolago, smemo računati, da bomo letos pridelali le eno četrtino lanskega pridelka, ki je dosegel 9 milijonov kvintalov svežih češpelj.

Tudi jablane so prav tako slabo

rodile v južno-zapadni Srbiji, od koder se osobito izvažajo v inozemstvo, dočim so v Sloveniji, ki je istotako važno središče za izvoz jabolk, dosti dobro rodile.

V vinogradih je trta dobro pogнала, v poznejšem razvitku pa je v mnogih važnih vinorodnih krajih trpela vsled pogostega dežja, toče in rje.

Vsled izpremenljivega in dosti hladnega vremena grozdje počasi dozoreva. Ako bo vreme še nadalje hladno, letošnja vina tudi po kvaliteti ne bodo dosegla lanskega pridelka. Moremo brez velikih pogreškov smatrati, da bo letošnja trgateg za 25% slabša nego lanska.

Izvoz svežega sadja in sadnih izdelkov je bil lansko leto nastopen:

	količina v kvintalih	vrednost v dinarjih
sveže sadje	233.358—	82.376.286—
suhe češplje	663.923-54	344.582.296—
pekmez	16.655-55	11.612.182—
vino	25.978-80	14.671.765—

Letošnji izvoz sadja in vina je jako težko ceniti.

Od svežega sadja utegnemo izvoziti polovico lanske količine, ker so nekatere vrste, na primer orehi, grozdje itd. rodile. Kar se tiče suhih češpelj in pekmeza, bo naš letošnji izvoz težko dosegel 1000 vagonov, kar se pa tiče vina, je izvozna količina odvisna od pogodb, katere bomo sklenili s posameznimi inozemskimi državami.

III. Živina.

Število živine po stanju dne 1. januarja t. l. je bilo n. pr. pri goveji živini in prašičih manjše nego lanske leto, pri konjih, ovcah in kozah pa se je nekoliko dvignilo. Njihovo število kaže nastopni pregled:

Vrsta živine	v l. 1924	v l. 1923
konji	1.062.893	1.034.139
govedo	3.869.985	4.053.115
prašiči	2.496.723	2.577.704
ovce	7.639.257	7.542.110
koze	1.730.204	1.681.219
perutnina	14.195.968	13.153.670

Goveje živine in prašičev se je letos redilo manj v glavnem zaradi tega, ker je lanske leto jako pomanjkovalo krmil in se je živina zaradi tega precej poceni prodajala in mnogo izvažala. Posebno pozornost zasluži dejstvo, da se je lanske leto izvozilo 52.475 konj in 206.513 glav goveje živine, to je še enkrat toliko nego prejšnje leto.

Ker so travniki in pašniki v ugodnem položaju in se bo tudi drugih krmil letos več pridelalo, si poljedelstvo prizadeva, da pomnoži število živine. Upati smemo, da se bo tekom letošnjega leta v gornji statistiki izkazana razlika izravnala in da je živina, ki se letos izvažala, tudi boljše nego lanska.

V splošnem pripominjam, da se je dosedaj letošnji izvoz živine in živinskih produktov tako po količini, kakor po vrednosti znatno dvignil napram lanskemu izvozu. To je vsekakor razveseljivo dejstvo ne le samo s finančnega, ampak tudi s popolnoma živinorejskega stališča, ker le z racionalnim zvišanjem izvoza živine se more dvigniti, povečati in zboljšati živinoreja.

Iz tega pregleda se nam v splošne nudi dosti lepa perspektiva za izvoz poljedelskih proizvodov, dasi smo nekaterih proizvodov manj pridelali, kar bo naravno vplivalo tudi na izvoz.

Z ozirom na mednarodno konkurenco, ki postaja od leta do leta večja, moramo posvečati podvojeno pozornost poboljšanju kakovosti za izvoz namenjenih poljedelskih proizvodov. Mnogi naši proizvodi odhajajo na inozemska tržišča, kakor Vam bo dobro znano, ne toliko zato, ker glede kakovosti konkurirajo z inozemskim blagom, ampak edino zato, ker je tam kot drugovrstno blago cenejše.

Prvovrstno blago se na inozemskih tržiščih najlažje prodaja in najboljše vnovčuje, dočim se drugovrstno blago ne le težje prodaja, ampak ne more producent pri prodaji doseči svojemu trudu in vloženemu kapitalu primerne odškodnine.

Izboljšanje kakovosti poljedelskih proizvodov je eno najvažnejših vprašanj za našo državo. Za rešitev tega

vprašanja naj bi se interesirali naši producenti, izvozniki, industrialci in državni faktorji. Temu vprašanju je treba posvetiti vso pozornost, ker pravilno umevana in pametno izvedena politika za poboljšanje kakovosti naših poljedelskih proizvodov more ustvariti boljšo ekonomsko-finančno bodočnost, s tem pa na vsak način tudi večji kulturni napredek naše države in našega naroda.

Razstave ob praznikih.

Zadnje čase se je pričela v krogu tukajšnjih trgovcev polagoma udomačevati ideja prirejanja odprtih razstav v lastnih prodajalnah kakor pri vele mestnih inozemskih trgovinah.

Pravkar minuli praznik smo imeli pri niki videti pri več tukajšnjih trgovcih nalašč za ta dan preurejene in z blagom napolnjene izložbe, kakor tudi notranjščine prodajal. Imenovanja vredna je v tem oziru »Oblačilnica d. z. o. z.« na Miklošičevi cesti, ki se vkljub svojim tesnim in visokim lokalom ni strašila prirediti notranje razstave v tako velikem obsegu, kot je bila. Ze izložbe na zunaj so kazale popolnoma izpremenjeno lice od onih ob vsakdanjih dnevih.

V glavnem oddelku prodajalne so bili razstavljeni najnovejši vzorci te sezije za damske kostume in plašče, raznovrstni pliši, oglavnice (šerpe) in rute od najenostavnejše do najboljše kvalitete. Drugi del je bil namenjen moškim vzorcem, ki so viseli posamezno sortirano napeti od stropa do tal ob stenah: modni, promenadni in športni. Sredi tega oddelka pa so bili izloženi na visokem, s preprogo srbskega izvora odetim podstavkom raznovrstni žepni robci posamezno, v šatuljah in zvezih. Koridor, ki veže glavni del s stranskim izhodom v skladišče I. nadstropja, je bil obdan na straneh s pestrobavrnimi odejami in lepimi gardinami, čijih lepoto je povzdigovalo ozadje rožnobarvnega satena.

Kljub temu, da je bila vsa razstava v malih in tesnih prodajalniških prostorih, je bila vendar jako razveseljiv pojav, kateremu naj bi se v bodoče pridružili tudi ostali tukajšnji trgovci, zlasti v času posameznih sezij ali ob dospetu novega blaga.

V. P.

Trboveljski premog drva angleški premog šlezjske brikete

dobavlja

„ILIRIJA“, Ljubljana
Kralja Petra trg 8. Tel. 220
Plačilo tudi na obroke.

Trgovina.

Za izvoznike vina v Češkoslovaško. — Na vprašanje češkoslovaškega konzulata v Ljubljani glede carinjenja vzorcev vina v CSR, pristojbin za vino v velikem ter naslovov važnejših vinskih trgovcev v CSR je ministrstvo trgovine in industrije CSR v Pragi dalo konzulatu sledeča pojasnila: Carine prost uvoz vzorcev vina v steklenicah ne more biti dovoljen, ker so v smislu odst. 4. čl. X. zakona o carinskih pristojbinah z dne 13. februarja 1906 (št. 20 drž. zak. št. 23) od carine prostega uvoza vzorcev izvzeti vsi vzorci predmetov državnega monopola ter zaužljivih stvari: Za uvoz vzorcev vina v steklenicah je potrebno uvozno dovoljenje, za katero se mora plačati 2% fakturirane cene blaga. Dovoljenje za uvoz vina iz SHS v velikem se daje samo legitimnim trgovcem z vinom, ki imajo vpeljano redno kletno gospodarstvo ter komisijonarjem, v kolikor se izkažejo, da uvažajo vino za trgovce, ki imajo lastne kleti. Za uvozno dovoljenje se pri uvozu blaga v sodih pobira 1/2%, in pri blagu v steklenicah 2% pristojbina. Od vsakega litra uvoženega vina se morajo plačati sledeče pristojbine: 80 vinarjev splošnega davka za pijače, 20 vinarjev deželne prispevka, 40 vinarjev pavšalnega prometnega davka in v raznih večjih mestih tudi trošarino, ki znaša v Pragi 50 vinarjev; od vina v trgovsko adjustiranih steklenicah se poleg tega pobira »poseben davek za vino v steklenicah«, ki znaša 1 Kč od vsakih in načetih 5 Kč cene. Vse glavne odjemalce vina v CSR ministrstvo trgovine

ne more naštetati ter priporoča, da bi se zainteresenti obračali na osrednje organizacije trgovcev z vinom, in sicer: 1. Deželna zveza vinskih trgovcev, zastopana po dr. R. Kafki v Pragi II., Havličkovo nám. št. 4. 2. Zveza moravsko-šleskih vinskih trgovcev v Brnu, Dlouhá 10. 3. Odbor vinskih trgovcev pri trgovskem gremiju v Bratislavi.

Ureditve delovnega časa v trgovinah. — Dne 8. t. m. se je vršila v Beogradu konferenca trgovskih udruženj iz področja beogradske trgovske zbornice in zastopnikov beogradske trgovske omladine o ureditvi delovnega časa v trgovinah. Na konferenci se je sporazumno sklenil dogovor, da bodo trgovine odprte od 7. ure zjutraj do 12. ure opoldne in od 2. ure popoldne do 7. ure zvečer.

Za nakup več vagonov glavne salate ter suhih gob se zanima neka tvrdka v Trstu. Njen natančnejši naslov je interesentom na razpolago v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Porast cen na Češkoslovaškem. — Kako na Češkoslovaškem napredujejo cene za živila, nam kažejo sledeče številke: tržne cene za živila so bile začetkom

	junija	danes
sladkor	5	5.20
goveje meso	9—14	10—16
teletina	12—16	16—20
svinjsko meso	18—16	18—24
svinjska mast	15	20
loj	8	12
gos (1 kg)	15—16	20
pšenična moka	3.10	3.60
surovo maslo	24—26	32—36
jajce	0.60	1

Kongres udruženja trgovcev in industrialcev iz Vojvodine. — Okoli polovice meseca oktobra se bo vršil v Novem Sadu kongres industrialcev in trgovcev iz Vojvodine. Na tem kongresu se bo poleg drugih vprašanj razpravljalo tudi vprašanje o letošnjem izvozu iz Vojvodine.

Monopolske cene. — Uprava monopola je na svoji zadnji seji sklenila, da se do konca oktobra ne bo znižalo cen monopolskim predmetom, dokler se ne dobi točne bilance tobačne žetve in kvalitete, kakor tudi ekvivalenta za pridelke. Razen tega se v zadnjem času ni moglo ugotoviti ves izvozni material in zbog tega se ne pozna še relacije v proračunu monopola.

Denarstvo.

Nova določila deviznega pravilnika. V Službenih Novinah št. 204 je bila objavljena nova naredba, ki dopolnjuje čl. 3. deviznega pravilnika in po kateri smejo potniki, ki so naši državljani, odnosno osebe, ki stalno bivajo v naši državi, izvesti pri potovanju v inozemstvo sledeče vsote: 1. Ako potujejo v državo, katere valuta je enaka ali močnejša od francoskega franka: do iznosa 6 tisoč francoskih frankov, odnosno protivrednosti v eni valuti, ki je plačilno sredstvo v državi, v katero potujejo. 2. Ako potujejo v državo, katere valuta je nižja od francoskega franka: do protivrednosti 3000 francoskih frankov, in to one enote, ki je plačilno sredstvo v državi, v katero potuje dotična oseba razen Avstrije, Madžarske, Nemčije, Poljske in Rusije, v katere se smejo prodati vse vrste valute, ki jih potnik želi, do protivrednosti 3000 francoskih frankov. 3. Razen tujih plačilnih sredstev sme potnik vzeti s seboj tudi 2000 efektivnih dinarjev. Tečaj francoskega franka se računa po državnem kurzu, katerega objavlja naprej za vsak mesec generalni inspektorat ministrstva financ. 4. Za en sam potni list in enega potnika predpisani iznos ne sme biti višji od ugotovljenega maksimuma, tudi ako potuje dotični v razne države. Tedaj, ako potuje potnik n. pr. v Avstrijo in Anglijo, sme iznositi največji iznos v proti vrednosti 600 francoskih frankov, in ne iznos, ki je predpisan za Anglijo (6000 francoskih frankov) skupno z iznosom, ki je predpisan za Avstrijo (3000 francoskih frankov), a ako potuje v Avstrijo, Madžarsko in Nemčijo, se mu sme prodati največ do protivrednosti 3000 francoskih frankov in ne 3000 krat 3 francoske franke. Merodajni so tu za vse valute državni kurzi in v svrhu ugotovitve je na primer pri potovanju v Italijo iznos 3000 francoskih frankov pomnožiti z državnim kurzom dinarja za franke in dobljeni produkt je razdeliti skozi iznos, ki je določen za tečaj lir. Kvocijent predstavlja iznos lir, katere se sme prodati potniku.

Stanje Narodne banke kraljevine SHS dne 31. avgusta 1924.

Aktiva:	Dinarjev
Metalna podloga	457,756.120-89
Posojila	1.470.640.644-89
Račun za odkup kronskih novčanic	1.208.216.358-46
Račun začasne zamene	389.949.090-74
Dolg države	2.966.355.034-—
Vrednost državnih domen, založenih za izdajanje novčanic	2.138.377.163-—
Saldo raznih računov	168.909.048-47
	8.800.203.355-24

Pasiva:	Dinarjev
Glavnica Din 50.000.000 v kovancem zlatu, od te vplačano	25.360.600-—
Rezervni fond	5.730.024-36
Novčani v tečaju	5.821.938.010-—
Državni račun začasne zamene	389.949.090-74
Terjatve države po raznih računih	3.063.319-80
Razne obveznosti	352.771.153-84
Terjatve države za založene domene	2.138.377.163-—
Nadavek za kupovanje zlata za glavnico in fonde	63.014.094-—
	8.800.203.455-24

V metalni podlogi so računi: dinar v zlatu za 1 dinar, angleški funt za 25 dinarjev, dolar za 5 dinarjev, lira za 1 dinar, švicarski in francoski frank za 1 dinar, dinar v kovanem srebru za dinar itd. Obrestna mera po eskontu menic — za vse bančne dolžnike brez razlike 6% na leto.

Industrija.

Produkcija cementa v Dalmaciji. — Produkcijo cementa v Dalmaciji za dobo od 1. novembra t. l. do 1. septembra 1925 ceni Trgovska in obrtniška zbornica v Splitu na 300.000 ton v vrednosti 120 do 130 milijonov dinarjev, ako se upoštevajo sedanje cene. Od celokupne produkcije se utegne prodati izven Dalmacije približno 250 ton v približni vrednosti 120 milijonov dinarjev.

Češkoslovaška industrija. — Glasilo delniških družb Češkoslovaške prinaša v neki razpravi o položaju češkoslovaškega gospodarstva naslednje številke: na polju kmetijstva in živinoreje naha-jamo v Češkoslovaški 11 podjetij s 46.700.000 čK; 37 rudnikov s 433.740.000 čK; 98 keramičnih podjetij s 477.183.000 čK; metalurški industrija, 55 podjetij s 526.986.000 čK; mehanične konstrukcije, 65 podjetij s 639.255.000 čK; 24 električnih podjetij s 145.750.000 čK; lesnih industrij, 67 podjetij s 317.550.000 čK; industrija kavčuka, 8 podjetij z 49.650.000 čK; 20 strojar s 83.760.000 čK; tekstilna industrija, 68 podjetij s 483.388.000 čK; obleke in modni pred-meti, 23 podjetij z 88.620.000 čK; papir-nice, 18 podjetij z 90.160.000 čK; kemična industrija, 65 podjetij s 442.019.000 čK; gradbena podjetja, 29 podjetij z 81.323.000 čK; tiskarska podjetja, 33 ti-skarn s 65.529.000 čK; 32 podjetij svet-lobne industrije s 93.589.000 čK; živilska stroka, 276 podjetij z 805.577.000 čK; gozdna industrija, 3 podjetja s 7.080.000 čK; 109 trgovskih podjetij z 267.196.000 čK; trgovinske pomožne stroke, 10 po-djetij s 24.710.000 čK; 100 transportnih podjetij s 444.476.000 čK; 16 gledališnih podjetij z 41.075.000 čK; 19 kopalšč z 48.030.000 čK; 7 raznih drugih podjetij s 720.350.000 čK. Izmed naštetih družb je 556 s sedežem na Češkem, 174 na Mo-ravskem, 26 v Šleziji, 389 na Slovaškem in 38 na Karpatskem.

Sladkorna kampanja v Italiji. — Za koncem pr. meseca so začele sladkorne tvornice prevzemati sladkorno peso od producentov. Začetkom septembra je večina že obratovala. Kampanja 1924-

1926, ki se začne s 1. septembrom 1924, bo dala ca. 400.000 ton sladkorja. Ker znaša poraba Italije samo 320.000 ton, bo preostajalo ca. 80.000 ton za izvoz.

Glavna zaloga
F. ŠIBENIK - LJUBLJANA

Carina.

Znižanje izvozne carine. — Ministrski svet je znižal izvozno carino na pšenico na 16, na rž na 10, na koruzo na 10 in oprostil izvozne carine zdrob in moko (pšenično, koruzno, rženo, ovseno in ječmenovo). Znižanje, oziroma oprosti-tev je stopila v veljavo dne 11. septem-bra t. l.

Pregled carinskih prejemkov v tretji dekadi meseca avgusta t. l. — V tretji dekadi meseca avgusta t. l. so pobrale carinarnice v naši kraljevini 60.896.944 Din carine. Največ so pobrale carinar-nice v Beogradu (Sava) 3.948.639 Din, v Beogradu (žel. postaja) 6.495.740 Din in v Beogradu (pošta) 1.278.246 Din, v Zagrebu 12.719.723 Din, v Skoplju 5.080.948 Din, v Ljubljani 4.883.755 Din in v Mariboru 4.228.982 Din. Od ostalih carinarnic v Sloveniji so pobrale znatne zneske carinarnice: Jesenice (594.448) na Rakeku (1.016.638). V prvih desetih dneh tega meseca so pobrale carinar-nice 39.233.594 Din, v drugih desetih dneh pa 50.071.287 Din, v cellem mesecu av-gustu torej 150.201.825 Din. V istem me-secu leta 1923. je znašala vsota carin-skih prejemkov 160.439.065 Din.

Dopisi.

UKINITEV MEROIZKUSNEGA URADA V KRANJU.

Že nad pol stoletja obstoječi mero-izkusni urad v Kranju je bil pred dnevi ukinjen, njega šef, izkušeni in natančni meroizkusnik g. Cof vpoko-jen ter vsi tozadevni posli baje pre-nešeni v Ljubljano. Nismo sicer še poučeni, na kakšen način se bodo od-slej ti posli vršili, dozdeva pa se nam, da bodo stranke svoje predmete mo-rale pošiljati v Ljubljano. V slučaju, da bi se naša domneva uresničila, moramo v imenu vseh prizadetih slo-jev ostro protestirati proti temu. Po-misliti je treba, da pridejo tu v po-štev predvsem sodi gostilničarjev in vinskih trgovcev, razne manjše in večje tehtnice, katerih transport bi bil združen z velikimi stroški, zamu-do časa in drugimi neprilikami. Pro-simo merodajne činitelje, da mero-izkusni urad v Kranju zopet uposta-vijo, v najslabšem slučaju pa, da uve-dejo za preizkušnjo in cementiranje predmetov uradne dneve.

Razno.

Predlog za obvezno razsodišče na razpravi prve ženevske komisije. Prva komisija občnega zbora Društva narodov je sklenila, da bo začela splošno razpravo o predlogu za ob-vezno razsodišče. Svet društva naro-dov se je bavil z vprašanjem dušev-nega sodelovanja ter sprejel spome-nico, s katero se jemlje na znanje francoski predlog za ustanovitev za-voda za mednarodno duševno sodelo-

vanje v Parizu. Svet se je v bistvu iz-rekel za ta predlog ter ga izročil obč-nemu zboru v svrhu proučitve neka-terih točk, ki se tičejo predvsem pri-stojnosti, poslovanja ter odnošajev tega zavoda z že obstoječimi med-narodnimi ustanovami.

Francija zniža izdatke za vojno od-škodnino. Francoski listi poročajo, da sta ministrski predsednik ter voj-ni minister sklenila zbrisati nekatere postavke proračuna za vojno minist-rstvo za leto 1925, vendar se pa ne misli s tem ogroziti obstoja nobene bistvenih organizacij za državno obrambo. Z druge strani poroča »Matin«, da ni bilo do sedaj sklenjeno še nič z ozirom na mednarodno posojilo v Nemčiji, da pa je vendar Francija sklenila sodelovati pri tem posojilu potom svojih bankirjev v meri 5%, t. j. z zneskom 10 milijonov dolarjev.

Zbližanje med Italijo in Rumun-sko. »Corriere della sera« javlja iz Ženeve, da se pripravlja gospodar-skopolitično zблиžanje med Italijo in Rumunsko. Rumunski finančni mini-ster se v kratkem sestane z ministr-skim predsednikom Mussolinijem. Zbližanje se ustvari na temelju go-spodarskih koncesij in pogodb. Na skupščini Društva narodov v Ženevi je bil rumunski zunanji minister Duca s pomočjo italijanske delegacije iz-voljen za predsednika IV. komisije. To okolnost komentirajo diplomatični krogi na način, da se nahajate Italija in Rumunska na potu gospodarsko-političnega zблиžanja. Temelji sporaz-uma so sicer še odprto vprašanje.

Vzorčni sejmi v La Plati. — V mestu La Plata pri Buenos Airesu se vrši v mesecu oktobru t. l. drugi mednarodni sejem vzorcev.

Mezdno gibanje v Avstriji. Avstrijski veleindustrijaletci so odklonili zahtevo ko-vinskih delavcev, da jim zvišajo mezdo za 15%.

Jubilej avstrijskih železnic. Dne 7. septembra je preteklo 100 let, kar je bil podeljen avstrijski vladi privile-gij za napravo prve javne železniške proge med Budjejevicami in Lincom. V nedeljo so na Dunaju ta jubilej slo-vesno proslavili.

Nemški list v Beogradu. S 1. okto-brom t. l. začne izhajati v Beogradu dnevnik pod naslovom »Belgrader Zeitung«, pisan v nemškem jeziku, ki bo imel tudi tedensko ilustrirano pri-logo.

Pojasnila in legitimacije za velesejem v Pragi dobite na češkoslovaškem kon-zulatu v Ljubljani, Breg in pri Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 19. septembra skupen izlet jugoslovan-skih trgovcev v Prago.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Ljubljanska borza.

Dne 12. septembra 1924.

Lesni trg: Trami merkantilni, od 4 do 13 m dolž., 8/8, 8/11, 11/11, 11/13, 13/16, 13/19, 16/19, 16/21, 19/24, 21/27, feo me-ja den. 445, bl. 460; deske 20 mm, od 16 cm šir. naprej, 4 m dolž., monte, feo meja, den. 670, bl. 690; remeljni polov. 35/70, 70/70, 40/30, 80/80, I., II., III., feo meja, den. 670, bl. 710; hrastovi plohi, obrobjeni, 2—4 m dolž., 30—100 cm debel., feo meja, den. 1.165, bl. 1.200; bukovi hlodi I., II., od 2 m naprej, od 30 cm prem., feo nakladalna postaja, de-nar 240, blago 255; duva suha, bukova 1 m dolž., feo naklad. post. 5 vag., den. 28, bl. 29, zaklj. 28; hrastove frise, feo Postojna, 1 vag., den. 1.650, bl. 1.700, za-ključek 1.650; oglje Ia vilano, feo meja, den. 123, bl. 125.

Žitni trg: Pšenica domača, feo Ljub-ljana, den. 375; pšenica bačka, feo Ba-čka postaja, bl. 360; pšenica bačka, par. Ljubljana, bl. 430; pšenica slavonska, 75/76, feo slav. postaja, bl. 355; rž ba-čka, 72/73, feo bačka postaja, bl. 290; ko-ruza bačka, feo bačka postaja, bl. 290.

Ostalo blago: Laneno seme, par. Ljub-ljana, den. 675; pšenična moka, feo Vr-polje, baz. 0, bl. 580; otrobi pšenični, drobn, feo štajerska postaja, den. 220, bl. 225; krompir uzančni, feo nakladal. postaja, den. 110, bl. 120; suhe gobe po

kakovosti, den. 42—50; fižol: ribničan, feo Ljubljana, den. 600; prepelčar, feo Ljubljana, den. 500; mandolon, feo Ljub-ljana, den. 440; jabolka, obrana, zimska Ia, feo naklad. post., bl. 140; seno Ia., sladko, prešano, feo Ljubljana, den. 75; vino belo dol., štaj., hrvat., po vzorcu, feo nakladalna postaja, den. 710, bl. 800.

Effekti: Celjska posojil. 210, Ljublj. kreditna 225—240, Merkantilna banka 118—122, Prva hrv. šted. 918—923, Sla-venska banka 103—107, Strojne tovarne in liv. 150—155—150, Trboveljska prem. 475, Združ. papirnice Vevče 123—130, 2% renta za vojno škodo 118—130.

Tržna poročila.

Tržišče žita in moke. Trgovina s pše-nico stoji v znamenju rastočega dinarja in velikega pomanjkanja denarja. Iz-vozniki se zdržujejo pred nakupi, ker delajo kupčije lahko samo v tuji valuti ter nimajo vsled tega nikake baze za kalkulacijo. Oni čakajo, da se dinar sta-bilizira. Mlini, ki tarnajo v slabih kup-čijah v tuzemstvu, iz istih razlogov ne kupujejo ničesar. Pšenica bi se naku-povala le v slučaju, ako bi cene znatno padle. Opažati je sicer malo nazadova-nje cen, kar pa ne zadostuje, da bi do-vedlo izvoznike in mline do nakupov. Pšenica notira 3.55 do 3.60 Din, v Srbiji 3.10 Din. Ječmen dobre kvalitete 63 do 64 kg težak se išče v Bački po 3.75 Din. Tega blaga pa je na razpolago le malo. Navadno je ječmen lažji ter cenejši. Za oves se zahteva 2.80 Din. Promet z ov-sem ni posebno živahen. Koruza se išče le v malih množinah za tuzemstvo po 2.85—2.90 Din. Tudi tega blaga se malo izvaža. Trgovina z moko trpi istotako vsled rastočega dinarja in denarnega pomanjkanja. Konzum se pred nakupi vzdržuje, ker pričakuje nižjih cen. Vsa-ka izprememba pa je v škodo mlinski industriji. Italijanska moka zopet pri-haja v Dalmacijo, ker je lira cenejša in deluje Italija na to, da obdrži zvezo s temi kraji.

Sladkor. Prihodnji teden bomo dobili že sladkor nove kampanje. Cene bodo znašale približno 18—18.50 Din za ko-cke, kar znači padec za 2.50 Din v roku nekaj dni. Izgubili pa niti grosisti, niti detajlisti ne bodo veliko, ker nimajo velikih zalog. Nekaj časa bo vladala na tržišču sladkorja nesigurnost vsled ne-sporazumljenja sladkornih tovarn.

Kava. Tendence je precej čvrsta. Bra-zilija je pretekli teden zopet povišala cene. Pri nas se cene vsled povišanja dinarja niso izpremenile, povišanje aži-ja pa je zvišalo cene za 50 par pri 1 kg. Cene: Rio 45 Din, Rio Ia 45—50, Rio najfinejši 47 Din, Santos superior 48, Salvador 661 Portorico najfin. 75 Din.

Zagrebski tedenski sejem (10. t. m.). Dogon precej velik. Tujih kupcev ni bi-lo. Cene so v posameznih vrstah živine popustile. 1 kg žive teže se je trgoval: biki 12—14, junice I. 13.5—15, II. 12 do 13.5, krave, domače I. 13—14, II. 11.5 do 12.5, III. 8—10, bosanske II. 9—11, III. 7—8, voli, domači I. 15—15.5, II. 12.5—13.5, III. 10—12, bosanski I. 12 do 13.5, II. 10—11.75, III. 7—9, teleta I. 20—21, II. 17—19, svinje debele 23—24, mesne 20—21, sremške 24—25, prasci do 1 leta 18.75—28, nad 1 leto 17.5 do 20 Din. Konji za komad: težki tovarni 12.000, lahki 7000—8400, kmečki 6800 do 8000, lahki vozni 3000—6700, težki 7000—9500, žrebeta do 1 leta 2200 do 3000, do 2 let 2800—3800, do 3 let 4000 do 5000, do 4 let 5000—7000 Din. Konji za klanje 4—4.25 Din 1 kg žive teže. — Krma: običajna detelja in lucerna 125 do 138, seno Ia 90—100, II. 75—80, ota-va 100—105 Din za 100 kg.

Sarajevski trg (6 sept.). (Vse cene za 1 kg.) Riž 9—13, ješprenj 8, kava 48 do 60 Din; sladkor: kocke 23, grude 23, si-pa 20—21 Din; proso 5, oves 3.50—4, moka št. 0 7, št. 2 6.50, št. 5 6.—, št. 6 5.50 Din, pšenični zdrob 8, koruzna mo-ka 4.25, rezanci 12—14 Din, mast 38, med 20, bel kruh 6.50, črn kruh 5.50, jajca komad 1.50 jabolka 3—6, hruške 3—8, grozdje 4—10, slive 6, sveže

fige 2—3, paradnički 1.50—2.50, rdeča pesa 3, krompir 2—2.50, fižol v strožu 4, zelje 2, breskve 8—12, čebula 4, koruza 4, koruza v štokih 3 komadi za 1 Din, paprika sveža, 10 komadov za 1 dinar.

Dunajski svinjski sejem (10. t. m.). Dogon 15.493 komadov; od tega 288 iz Madžarske, 1695 iz Jugoslavije, 9933 iz Poljske, 3205 iz Rumunije, 78 iz Danske in 134 iz Švedske. Radi večjega dogona je bila tendenca zelo mlačna. Cene so padle debelim svinjam za okrog 3000 avstr. kron, a mesnim za okrog 6000 aK pri 1 kg. Notirale so za 1 kg žive teže v tisočih aK: debele svinje I. 25.5—26.5 (izjemno 27), srednje teške 24.5—26.5,

kmečke 23.5—25.75, stare 23.5—24 in mesne svinje 18—23.5 (24).

Dunajsko tržišče mlekarških produktov (10. sept.). Domačega gornjeavstrijskega surovega masla je bilo malo na tržišču; notiralo je 54.000—56.000 aK. Nižjeavstrijsko mlekaršisko surovo maslo je stalo 63.000 aK, jugoslovansko in madžarsko 61.000 aK, holandsko 74.000, dansko 76.000 aK. Povpraševanje je bilo živahno. Blaga zadosti. Tudi sira je bilo dovolj. Notiral je: švicarski emendolski 63.000, holandski »gouda« 31.000, pol-emendolski 40—48.000 aK po kakovosti.

Evropsko tržišče železa. Situacija na evropskem tržišču železa in jekla se je

v preteklem tednu le malo predrugačila. V strokovnih listih najdemo daljša poročila o bodočnosti industrije, zlasti železne in jeklene po sprejetju Dawesovega načrta po Nemčiji. Jasno je, da bo Nemčija skušala pridobiti vse izgubljene odjemalne pokrajine. Posebno mnogo se razpravlja o tem v Angliji, ki ima velike skrbi o bodoči konkurenci Nemčije, posebno ako se sklene trgovska pogodba med Nemčijo in Francijo. Angleški izvoz premoga je že v prvem polletju 1924 začel pojemati. Cene v evropski eksportni trgovini se niso skoro nič izpremenile. V Angliji je prešla trgovina na stari tir. Angleške cene so

veliko višje kot n. akontinentu. Položaj je vedno težavnejši. Na francoskem trgu pretekli teden niso nastale nikake posebne izpremembe. Položaj je slejko prej neugoden. Cene neizpremenjene, kupuje se malo. V Belgiji se je produkcija precej povečala. Cene v Belgiji so nižje, vsled tega je tudi precej naročil. Opaža pa se pojevanje prometa. V Švediji je trgovina mirna. Izvažajo se veliko manj kot pred vojno. V Nemčiji postaja trgovina živahnija. Češkoslovaški trg v preteklem tednu nima zaznamovati posebno živahne trgovine. Navadno postane v tem času trgovina živahnija, tokrat pa ni opaziti življenja.

Veletrgovina
kolonijalne
in
špecerijske
robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, inleth dišav
in rudninske vode

Točna in solidna postrežba
Zahtevajte cenik!

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić in drug
= Ljubljana =
Bohoričeva ulica 24

NA VELIKO!
Priporočamo: galanterijo, negavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukanec, vezanino, svilo, tehnične decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

AVTO
bencin, pnevmatika olje, masl, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudimo
Jugo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

Telef. št. 233. Telef. št. 233.

T. Mencinger
špecerijska in delikatesna
trgovina na veliko
Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 43
in
Komenskega ulica št. 24

priporoča prvovrstni bohinski sir, salami, ribje konzerve, prekajeno šunko in meso pripravljeno po praškem načinu. — Lastna pražarna za kavo z električnim obratom. — Velika zaloga rudninskih vod.

**Prvovrstna
pisarniška moč**
samostojna korespondentinja,
stenotipistinja z več. prakso
išče mesto.

Cenjene ponudbe pod „PRIMA
REFERENCE“ na upravo t. lista.

JUHAN
se dobi v vseh
špecerijskih
prodajalnah.

Pisarna: Ljubljana,
Gradišče 13.

Priporočamo:
Jos. Petelinc
LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.

Najboljši živalski stroji v vseh
opremah Gritamer, Adler za
rodbinsko in obrtno rabo,
stetam igle, olja ter vse po-
stojne dele za vse sisteme.
In grob!

TVRDKA
A. VOLK
LJUBLJANA
Veletrgovina žita in
mlevskih izdelkov
priporoča iz svoje zaloge
vse vrste pšenične
moke najboljših
banaških
mlinov,
otrobe, koruzne
in ajdove izdelke, kašo,
ješprenj, nadalje pšenico,
koruzo, oves, fižol
in druge
poljske pridejke.

Telefon št. 449.
Brzjavci: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Predno si nakupiš
železninske robe, kot kuhinjske posode, emajlirane, modre in rjave, aluminijaste, lite železne ali emajlirane železne, raznega jedilnega orodja, raznega orodja za obrtnike, okovja, žag, lopat, kos, tehnične vse vrste itd.

si oglej bogato zalogo pri tvrdki
Stanko Florjančič
veletrgovina z železnino, Ljubljana, Sv. Petra cesta 35
(preje Mencingerjev lokal).

TRGOVCI, ZAHTEVAJTE CENIK!

A. VICEL
Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebščinami
emajlirano, pločevinasto in ulito
posodo, porcelanasto, kamen-
nasto in stekleno robo.

Na debelo! Na drobno!

Priporoča se
veletrgovina špecerijskega in
kolonijalnega blaga, raznovrst-
nega žganja in spirita

Gregorc & Verlič
Ljubljana

Zahtevajte cenike!

Brzjavke: Grelšč.
Telefon št. 246.

Veležganjarna M. ROSNER & Co. nasl.
VIKTOR MEDEN
v Ljubljani
izdeluje najboljše
likerje,
rum,
konjak,
slivovko,
brinovec,
tropinovec.

Kupuje sadje za žganjekuho.
Telefon Interurban št. 71.

Franc Szantner
Ljubljana

Trgovina čevljev ter
specijalna tvrdka za
ortopedično in anato-
mično obuvanje. Spreje-
ma vsa naročila za
čevlje po meri in po-
pravlja

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico

r. z. z. o. z., ki posluje v novopreurejenih prostorih
v Ljubljani, Mestni trg št. 6.

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje najugodnejše ter jih izplačuje
tako brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. — Posojila
daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu.
Daje tudi TRGOVSKE KREDITE ter sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.

V lastnem interesu
vseh jugoslovanskih trgovcev je, da posetijo
VZORČNI
VELESEJEM V PRAGI
21. do 28. septembra 1924

kjer se jim nudi najugodnejša prilika,
da stopijo v direktni stik z bogato
češkoslovaško industrijo in trgovino.

Znižana vožnja po jugoslovanskih železnicah 50%,
po češkoslovaških železnicah 30%.

19. septembra skupen izlet jugoslovanskih trgovcev.

Sejska legitimacija
služi kot vizum za potovanje v Češkoslovaško.

Cena legitimacije 20 Din.
Pojasnila in legitimacije daje:
Češkoslovaški konzulat Aloma Company
Ljubljana, Breg. Ljubljana, Kongresni trg.